

Gemeente Sittard-Geleen
Informatiebijeenkomst voor ondernemers

Tijdelijke crisisnoodopvang Zürichstraat Sittard

Datum: dinsdag 16 mei 2023
Aanvang: 18.15 uur
Plaats: Fortuna Sittard Stadion

Gespreksleider:

- Bert Achten (onafhankelijk)

Sprekers:

- Burgemeester Hans Verheijen, gemeente Sittard-Geleen
- Léon Houben, directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- Toine van de Ven, IMA
- Guus Stevering, IMA
- Kadir Simsek, IMA
- Frank Geurts, gemeente Landgraaf

Aanwezigen in de zaal:

- Ondernemers Bedrijvenstad Fortuna
- Scott Dautzenberg, Teamchef Politie, basisteam Westelijke Mijnstreek
- BOA's
- Wethouders, gemeente Sittard-Geleen
- Ambtelijke ondersteuning, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Landgraaf, Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Notuliste: Elian Stassen, NotuLimburg (onafhankelijk)

Opening

De heer Achten opent de bijeenkomst. De huisregels worden doorgenomen. Hij geeft het woord aan burgemeester Verheijen.

Besluit, maatschappelijk belang, omgevingsmanagement (gemeente Sittard-Geleen)

Burgemeester Verheijen is zich ervan bewust dat de eerste berichten over de tijdelijke crisisnoodopvang (CNO) bij menigeen hard zijn aangekomen. Daarom is deze avond georganiseerd. De aanwezigen kunnen vragen stellen. Vanavond zijn onder andere aanwezig: Veiligheidsregio Zuid-Limburg, die verantwoordelijk is voor de uitvoering. En IMA, de partij die het daadwerkelijke beheer, exploitatie en beveiliging gaat doen. De gemeente Sittard-Geleen heeft vooral vertrouwen in het realiseren van de tijdelijke CNO vanwege de samenwerking met en tussen deze twee partijen. Zij hebben bij de exploitatie van andere CNO's laten zien dat ze dat uitstekend kunnen.

Toelichting op het plan (Veiligheidsregio Zuid-Limburg)

De heer Houben schetst kort de aanleiding waarom gemeenten een rol hebben in de tijdelijke crisisnoodopvang van asielzoekers. Vanuit het ministerie Justitie & Veiligheid is de

opdracht gekomen om te zorgen voor de opvang van vluchtelingen. De Veiligheidsregio heeft hierin in eerste instantie een coördinerende rol, omdat ze zelf niet over grootschalige opvanglocaties beschikt. Daarom wordt samengewerkt met gemeentes. De heer Houben benadrukt dat de regio vanuit het solidariteitsprincipe werkt: de 16 gemeentes in Zuid-Limburg hebben samen de taak om de crisisnoodopvang te realiseren. De taakstelling is om 450 mensen in Zuid-Limburg één jaar in crisisnoodopvang te huisvesten. Er zijn inmiddels 200 plaatsen ingevuld. Het huisvesten in crisisnoodopvang is een dynamisch proces, er komen locaties bij en er vallen er af. In de CNO Sittard worden maximaal 300 asielzoekers gehuisvest.

Het terrein naast de brandweerkazerne aan de Zürichstraat (aan de rand van Bedrijvenstad Fortuna) kwam als geschikte locatie naar voren vanwege de al aanwezige infrastructuur, openbaar vervoer, verlichting, verenigingen en ruimte. De Veiligheidsregio, gemeente en externe samenwerkingspartij IMA hebben het volste vertrouwen dat de opvanglocatie hier past en goed ingevuld kan worden. De samenwerking met IMA betekent ook dat er een vertrouwde en startklare organisatie staat.

De heer Houben toont enkele sheets met achtergrondinformatie over de opdracht van Veiligheidsregio Zuid-Limburg en kengetallen over de verdeling van de opvang van vluchtelingen.

Het opzetten van de tijdelijke locatie gaat als volgt in z'n werk. De gehele inrichting van het terrein wordt door de externe partij IMA voor z'n rekening genomen. Daarnaast begeleiden medewerkers van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg het project. Behalve deze netwerkorganisatie, is er samenwerking met de gemeente Sittard-Geleen. De CNO heeft haar eigen manager. Mocht het zover komen dat de gemeente vastloopt, dan heeft de Veiligheidsregio een coördinerende rol in het terugvallen op de solidariteitsafspraken tussen de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Voor wat betreft de kosten: De gemeente kan kosten declareren bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg kan op haar beurt alle kosten declareren bij het Ministerie J&V. De CNO kost de gemeente dus geen geld.

De aanwezigen krijgen de gelegenheid tot het stellen van vragen. Er zijn geen vragen.

Toelichting op de werkwijze in de praktijk (IMA)

De heren van IMA stellen zichzelf voor: Toine van de Ven is directeur; Guus Stevering is projectleider; Kadir Simsek is locatieverantwoordelijke. IMA heeft ervaring opgedaan in het opzetten en runnen van een CNO. De CNO in Sittard wordt de 4^e CNO die IMA in opdracht van Veiligheidsregio's opzet. Alle 3 de aanwezige IMA-medewerkers waren bij de opzet en uitvoering van de 3 andere CNO's (Landgraaf, Bergen en Horst aan de Maas) betrokken. IMA streeft vooral naar duidelijkheid en vanavond in gesprek gaan. IMA wil de lokale samenwerking opzoeken. IMA is onderdeel van beveiligingsbedrijf Intelligent Security. IMA toont enkele sheets met *facts and figures* over de organisatie.

IMA werkt aan de hand van een zogenaamde risicomanagement cyclus: *Plan-Do-Check-Act*. Er wordt dynamisch ingespeeld op risico's, signalen van omwonenden en bedrijven. De analyses die aan de voorkant worden gedaan, worden getoetst door de politie en hulpdiensten en worden opgesteld in samenspraak met de gemeente. De toetsing en het effect van maatregelen worden in een multidisciplinaire setting besproken.

Een eerste analyse heeft plaatsgevonden op de punten mobiliteit en verkeersveiligheid en dit is voldoende bevonden. Voor wat betreft de inrichting van de CNO wordt onder andere voorzien in: camera's, afrastering van hout, inrichten veiligheidsorganisatie, nachtelijke overlast beperken door huisregels, goede communicatie. Doorlopend wordt getoetst of genomen maatregelen voldoende zijn en worden indien nodig aangepast. Op de locatie zijn constant aanwezig (24 uur per dag): 3 man beveiliging, locatiemanager, EHBO.

Een tekening van de inrichting van het terrein wordt getoond: een centraal paviljoen (eten en recreatie) met eromheen woonunits voor gemiddeld 3 tot 4 personen; aan de zijanten 2 gedecentraliseerde badhuizen en nog enkele multifunctionele ruimtes; het terrein is omgeven door een houten hekwerk; er zijn 2 in/uitgangen; er zijn recreatiemogelijkheden.

Op de andere 3 door IMA beheerde locaties is gebleken dat het in de praktijk heel rustig is op een CNO. Vluchtelingen zijn vaak genegen om op locatie te blijven, ze willen een toekomst opbouwen. Ze hebben er geen enkele baat bij om aan criminaliteit te doen. Ze willen Nederlander worden en hier komen wonen en zijn daarom niet uit op onrust of het veroorzaken van onrust. 80% van de mensen die zich meldt, wordt ook toegelaten. Incidenten met asielzoekers die de pers halen, betreft voor 90% uitgeprocedeerden. Daarnaast is het belangrijk om te vermelden dat het CNO geen aanmeldlocatie is. Over het algemeen wonen mensen langer op een CNO en hebben daardoor juist een actievere houding. Er zijn bij de andere CNO's van IMA geen incidenten opgetreden. IMA probeert alle *stakeholders* te betrekken: gemeente, bewoners, verenigingen, dorpsraad, leveranciers, bedrijven etc.

Vragen

De aanwezigen krijgen de gelegenheid tot het stellen van vragen.

- *Ik verhuur een pand op het industrieterrein. Ik pas een simpel rekensommetje toe. 80% van de mensen krijgt een verblijfsvergunning, 20% niet. 20% van 300 mensen komt nog steeds uit op zo'n 60 probleemgevallen. Wat voor mensen komen hier naartoe? In de brief staat dat het onduidelijk is welke asielzoekers gehuisvest worden. Antwoord IMA:* De mensen die hier komen wonen, zitten al in een andere noodlocatie en zullen van daaruit worden overgeplaatst. Dat is geen garantie. Maar mensen die geen status krijgen, horen niet op deze CNO thuis, die worden al eruit gefilterd. We gaan 2 locaties bezoeken, de sfeer proeven en kijken hoe de situatie daar is. Hoe zijn de ervaringen met mensen die daar wonen? We gaan niet over 1 nacht ijs: We gaan zelf bekijken wie er op onze locatie komt wonen. IMA vermeldt ook de Moslim-achtergrond van Kadir die met duidelijke hand het CNO gaat runnen. Iedereen moet om 22.00 uur op het terrein aanwezig zijn, deze regel wordt strak gehanteerd. Als mensen zich hier niet aan houden, worden ze teruggestuurd naar Ter Apel. We gaan dit strak organiseren binnen de wet en binnen onze eigen huisregels. We houden strak toezicht.
- *En IMA is 24/7 bereikbaar? Antwoord IMA: Ja!*
- *Het ziet er super strak uit. Ik heb vertrouwen in de uitvoering. Maar ik mis de verbinding vooraf. We zitten op een actief commercieel bedrijventerrein. Waarom worden de ondernemers niet betrokken? Hoe vaak is deze operatie uitgevoerd midden in een actief commercieel bedrijventerrein? Antwoord IMA: Wij hebben 2x eerder een CNO opgezet in of in de nabijheid van een bedrijventerrein, op ca. 20 à 30 meter afstand. Maar nooit midden op een bedrijventerrein. In Bergen stond de CNO aan de rand van het industrieterrein. In Megaland Landgraaf betrof het een deel van dat terrein. En Horst aan de Maas was een oude evenementenlocatie. Antwoord Veiligheidsregio: Landelijk zijn er veel verschillen te benoemen in CNO's. Ik snap uw zorgen, maar daar willen wij juist op inspelen. Waarom niet eerder betrokken? Er is altijd een voorbereidende fase, dan wordt in kaart gebracht wie de besluiten nemen. De opvang van vluchtelingen is altijd een gevoelig onderwerp in de samenleving. Daarom wordt deze bijeenkomst georganiseerd, juist om te kijken wat er leeft en om specifieke situaties op te halen en mee te nemen. We moeten het samen doen. Niet alleen samen in zorgen, maar bedrijven en verenigingen kunnen kijken wat er voor de bewoners van de CNO georganiseerd kan worden. En als antwoord op de vraag waarom omwonenden niet eerder zijn ingelicht: Dit was het eerste moment. We willen vooral in overleg met omwonenden en bedrijven.*
- *Ik wil graag bij het punt blijven van inlichtingen en informatie. Mijn vraag aan de gemeente is: Waarom zijn we niet eerder ingelicht door de gemeente? Antwoord door dhr. Achten: We gaan straks verder in op die vraag.*

CONTACTGEGEVENS

Stadsdeelmanager Romy Winkens: 06 - 50 44 55 66.

Vragen over de locatie kunnen ook worden gesteld aan IMA. Dat kan per mail via noodopvangsittard@intelligentsecurity.nl of telefonisch via: 06 28 17 17 69 (24/7).

Ervaringen CNO Landgraaf (gemeente Landgraaf)

De heer Geurts deelt zijn ervaringen met de CNO op het Megalandterrein in Landgraaf, die onlangs gesloten is. Hij is daar zeer positief over. Ook in Landgraaf waren vooraf bedenkingen over het opkopen van een CNO op een terrein dat niet alleen tegen een woonwijk van 2000 inwoners ligt en maar ook tegen een bedrijventerrein en recreatief terrein. Er werd dan ook niet over 1 nacht ijs gegaan.

Er werden informatiebijeenkomsten georganiseerd. 2 Dagen voor opening was er ook een inloop georganiseerd. Veel mensen die kwamen kijken waren vooraf heel kritisch, maar na het zien van de CNO was er geen sprake meer van scepsis en kritiek. Van de bewoners die op CNO Megaland kwamen wonen, waren 80 bewoners afkomstig van de locatie Horst aan de Maas. Zij werden aangevuld tot 150 bewoners van elders, verspreid over de looptijd. Vanaf de opening heeft de gemeente geen omkijken meer gehad naar de CNO. Wel is er een collega betrokken bij de begeleiding van 45 vrijwilligers die een dagprogramma verzorgden. Er is ook een beperkt scholingsprogramma voor de aanwezige kinderen opgetuigd. De CNO Megaland was 3 maanden actief, deze maanden waren om voor je er erg in had. Er is geen enkel probleem geweest met deze CNO. De heer Geurts heeft ervaren dat de externe partij IMA zijn beloftes nakomt. De gemeente had best veel eisen gesteld aan de CNO, zoals de samenstelling en het betrekken van lokale bedrijven. Alles wat is afgesproken, is ook gerealiseerd door IMA.

Vragen

De aanwezigen krijgen de gelegenheid tot het stellen van vragen.

- *Waarom zijn omwonenden en andere entiteiten niet eerder ingelicht door de gemeente? Daarmee bereik je juist een vertrouwensband.* Antwoord burgemeester Verheijen: We willen juist voorkomen dat er onrust ontstaat, zonder dat we zeker weten dat het besluit gaat vallen. Daarom is er gewacht met deze communicatie. Overigens heeft het hele proces van besluitvorming maar 6 weken geduurd, dat is razendsnel voor overheidsbegrippen. Er is gewacht met communiceren, omdat de gemeente als voorwaarde had gesteld dat IMA het beheer zou gaan doen. Hierover is pas 2 weken geleden zekerheid gekomen. We hebben veel vertrouwen in IMA, omdat de ervaringen bij de andere gemeenten was: goed georganiseerd, strak georganiseerd en goede veiligheid op het terrein.
- *Weet de grondeigenaar hiervan? Antwoord dhr. Houben:* Ja, ik heb persoonlijk contact gezocht met de grondeigenaar en gevraagd of het huisvesten van de tijdelijke CNO een optie was. Hierop hebben zij ja gezegd. De grond wordt gehuurd door IMA. Er is goed overleg en samenwerking met de grondeigenaar.. Reactie: Het vertrekpunt is dat mensen geïnformeerd moeten worden, als ontwikkelaar kun je dit eigenlijk niet maken.
- *Ik zou graag meer informatie willen hebben over veiligheid en handhaving. Hoe doen jullie dat? CNO Sittard is toch wezenlijk anders dan Landgraaf, namelijk 1 jaar en niet 3 maanden. Zijn er continu 3 veiligheidsmedewerkers aanwezig? Of is dat afhankelijk van de bezetting? Hoe ziet het binnenterrein uit? Komen er ook camera's op het buitenterrein? Wat gebeurt er als mensen niet om 22.00 uur binnen zijn, worden die dan gezocht? Antwoord IMA:* Een deel van de veiligheidsmaatregelen betreft 24-uurs aanwezigheid van 3 beveiligers. Daarnaast komen er 12 camera's op het terrein te hangen, ook bij de ingangen. De beveiligers houden het in- en uitchecken van bewoners in de gaten. Er zijn nog meer veiligheidsmaatregelen waarover niet in het openbaar wordt

uitgeweid. Er zijn overlegstructuren met handhaving en politie. Er is continue overleg: signalen in de buurt worden meteen gemeld. IMA is 24 uur bereikbaar voor bewoners. Als er iets is, kan er direct worden geschakeld. Voor wat betreft de directe omgeving: Juridisch gezien heeft IMA geen jurisdictie op de openbare weg, daar is de politie en handhaving verantwoordelijk voor. IMA wil juist contact met de buurt om te horen hoe het allemaal loopt, zien waar de CNO-bewoners op straat lopen, wat ze doen, waar ze naartoe gaan. Bewoners tekenen voor de huisregels, daar moeten ze zich aan houden en daar wordt ook strak op gehandhaafd. Indien een bewoner na 22.00 uur aankomt, dan volgt er een waarschuwing. Na 3 waarschuwingen volgt er overleg met de Veiligheidsregio. Locatiemanager Kadir laat weten hier zeer strikt in te zijn. Hij is 24/7 bereikbaar. Mocht er iets binnen of buiten de CNO gebeuren, dan is hij het aanspreekpunt.

Voor wat betreft de momenten buiten op straat, legt IMA uit dat er intensief contact is met boa's en politie; zij zijn minder op het terrein, omdat dat niet nodig is. IMA benadrukt dat er geen overlast is geweest in de 3 andere door IMA beheerde CNO's. Dit komt mede door het strenge beleid. Maar ook door het continu monitoren van bijvoorbeeld de samenstelling van bewoners en andere zaken en daar meteen maatregelen op aan te passen.

- *Boa's en politie zijn momenteel al overbelast. Kunnen zij dit wel aan? Heeft politie en handhaving wel genoeg capaciteit om deel te nemen aan overleggen? Dat is ook een vraag aan de gemeente: Komt er extra capaciteit?* Antwoord burgemeester Verheijen: Het klopt dat we slecht scoren op handhaving en toezicht op het moment dat er dingen gebeuren die we liever niet zien. Daarom is de samenwerking met IMA en de Veiligheidsregio zo belangrijk. Antwoord Veiligheidsregio: Als het tot knelpunten leidt bij de boa's of politie, dan zal een beroep worden gedaan op de solidariteit van de gemeentes binnen de Veiligheidsregio. Dat is de afspraak. Als er extra capaciteit nodig is, dan zal dat worden geadresseerd binnen de totale capaciteit in Limburg. Antwoord IMA: Er komt veel kijken bij 24 uren beveiliging. Vragen of opmerkingen kunnen worden gemeld via email of telefonisch. IMA staat open voor contact. IMA probeert ook zoveel mogelijk lokaal in te kopen. Omwonenden mogen IMA aanspreken als er ongewenste zaken gebeuren waar IMA verantwoordelijk voor is, graag zelfs! Ook al is het een gevoel. IMA loopt hier niet voor weg. IMA heeft geen baat bij onzekerheid of onduidelijkheid.

Er zijn geen verdere vragen meer.

Afsluiting

Er wordt een verslag gemaakt van het besprokene op deze avond.

Burgemeester Verheijen benadrukt nogmaals de voorwaarde van de gemeente van de samenwerking met de Veiligheidsregio en IMA, omdat gebleken is dat deze samenwerking tot een goede CNO leidt. Hij verzoekt aanwezigen om vragen, zorgen en onrust vooral te melden zodat hierop geacteerd kan worden en zodat elke negatieve beweging direct kan worden aangepakt. Hij hoopt dat bij de aanwezigen ook het vertrouwen is gegroeid in een op deze wijze georganiseerde CNO met een *zero tolerance* beleid. Hij hoopt daarnaast dat allen over een jaar, op 12 juni 2024 – de laatste dag dat CNO Sittard open is – op eenzelfde manier zal terugkijken zoals Landgraaf dat nu doet.

Een van de aanwezigen dankt voor de uitleg. Hij vindt dat het er professioneel uitziet en vertrouwen uitstraalt. Hij vraagt of de einddatum van 12 juni 2024 absoluut gegarandeerd is. De burgemeester antwoordt dat 12 juni 2024 absoluut de laatste dag is dat de CNO open is, er komt geen dag bij! Afspraak is afspraak.

Met deze woorden eindigt de bijeenkomst om 19.45 uur.

HERHALING CONTACTGEGEVENS

Stadsdeelmanager Romy Winkens: 06 - 50 44 55 66.

Vragen over de locatie kunnen ook worden gesteld aan IMA. Dat kan per mail via noodopvangsittard@intelligentsecurity.nl of telefonisch via: 06 - 28 17 17 69.